

Program edukacyjny „Zielone Szkoły w Parkach Narodowych”

I. Założenia ogólne:

Celem programu jest budowanie wśród uczniów poczucia odpowiedzialności za środowisko przyrodnicze własnego regionu i Polski, a także świadomości lokalnych zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych.

Realizacja zajęć będzie odbywała się w dwóch etapach. Etap I będzie realizowany w formie zajęć edukacyjnych w Parku Narodowym lub Krajobrazowym (wariant docelowy) w formule tzw. zielonej szkoły. Etap II, stanowiący kontynuację I etapu, będzie odbywał się w formie zajęć pozalekcyjnych w miejscu zamieszkania uczniów lub najbliższej okolicy szkoły. W jego ramach przewiduje się realizację projektów edukacyjnych oraz ogólnopolskie konkursy ekologiczne/przyrodnicze.

Adresatami pilotażowej fazy programu są uczniowie klas IV-VI szkół podstawowych z gmin wiejskich z województw, gdzie są zlokalizowane parki narodowe.. Docelowo program będzie kierowany również do uczniów szkół gimnazjalnych z gmin wiejskich i terenów wiejskich gmin miejsko-wiejskich. Zajęcia edukacyjne w ramach programu będą prowadzone przez odpowiednio przeszkolonych pracowników parku oraz nauczycieli, przede wszystkim w formie ćwiczeń i zabaw terenowych, w oparciu o przygotowany przez Organizatora program edukacyjny.

Dodatkowe informacje:

- **miejsce realizacji:** baza dydaktyczna i zasoby Parków Narodowych oraz Parków Krajobrazowych (docelowo);
- **czas trwania zajęć:** etap I – 5 dni (poniedziałek – piątek), etap II – 10 godzin dydaktycznych zajęć pozalekcyjnych w szkołach (przed i po zielonej szkole);

- **jednostkowa liczba uczestników:** ok. 30-40 uczniów;
- **zakwaterowanie i wyżywienie:** baza noclegowa Parku Narodowego lub w okolicy Parku.

II. Założenia metodyczno-dydaktyczne oraz organizacyjne:

- edukacja odbywa się (w dużej części) poprzez zabawę i ćwiczenia terenowe oraz pracę metodą projektu;
- treści dydaktyczne mają strukturę modułów i są łatwe do adaptacji w zależności od potrzeb/wymogów danego parku/środowiska lokalnego;
- treści modułów są zgodne z podstawą programową dla danego etapu edukacyjnego;
- co najmniej jeden z modułów zawiera zajęcia sportowe, rekreacyjne i turystyczne;
- ostatni z modułów obejmuje kontynuację programu w formie pracy projektowej, po zakończeniu zielonej szkoły (II etap);
- pracownicy parków, realizujący zajęcia bezpośrednio z uczniami oraz nauczyciele – koordynatorzy projektu z ramienia szkoły otrzymują bezpłatne materiały dydaktyczne oraz są objęci szkoleniami z zakresu realizacji projektu;
- W ramach programu przewiduje się realizację konkursów klasowych i międzyszkolnych;
- nad prawidłowością wszystkich działań czuwa Komitet Sterujący, składający się z przedstawicieli m.in. Ministerstwa Środowiska, Ministerstwa Edukacji Narodowej, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej.
- wyjazdy uczniów są realizowane zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki z dnia 8 listopada 2001r. (Dz. U. Nr 135, poz. 1516).

III. Faza pilotażowa:

Celem fazy pilotażowej jest sprawdzenie wszystkich przyjętych założeń i rozwiązań, korekta założeń programu na potrzeby jego ewentualnego wdrożenia w skali całego kraju oraz stworzenie ogólnopolskiego programu wypoczynku edukacyjnego dla dzieci i młodzieży pn. „Zielona Szkoła w Parku Narodowym”.

Dodatkowe informacje na temat fazy pilotażowej:

- będzie realizowana w maksymalnie sześciu Parkach Narodowych lub Krajobrazowych, w różnych regionach Polski:
 - ✓ morze (np. Woliński lub Słowiński Park Narodowy),
 - ✓ góry (np. Tatrzański i/lub Bieszczadzki Park Narodowy),
 - ✓ niziny (np. Białowieski Park Narodowy),
 - ✓ rzeka/jeziora (np. Biebrzański i/lub Wigierski Park Narodowy);
- jest przewidziana dla maksymalnie 12 szkół (po dwie na każdy Park Narodowy);
- termin realizacji: maj-czerwiec 2013 r.
- Zakłada się możliwość powierzenia części zadań wynikających z Programu podmiotowi zewnętrznemu, tzw. operatorowi.

Finansowanie fazy pilotażowej:

Faza pilotażowa, w tym zwłaszcza przygotowanie jej założeń, materiałów dydaktycznych i merytorycznych oraz szkoleń, itp. będzie finansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej. Zakłada się, że część kosztów może być finansowana przez podmioty uczestniczące w programie. Niezależnie od tego Fundusz lub Operator będzie poszukiwał możliwości finansowania programu z innych źródeł, m.in. NFOŚiGW, wojewódzkich funduszy ochrony środowiska, MEN, itp.

Podmioty uczestniczące w fazie pilotażowej projektu i ich zadania:

- **Gmina:**
 - ✓ wskazuje szkołę/szkoły do Programu,
 - ✓ wskazuje nauczyciela – koordynatora oraz minimum trzech opiekunów
 - ✓ dokonuje rekrutacji uczniów,
 - ✓ pokrywa koszty ew. zajęć dodatkowych (np. basen, wstęp do muzeum, itp.).
- **Park Narodowy:**
 - ✓ udostępnia bazę dydaktyczną,
 - ✓ udostępnia – w miarę możliwości – bazę noclegową,
 - ✓ zapewnia prowadzących – wykładowców, ew. przewodników,
 - ✓ funduje drobne nagrody/upominki w konkursach.

- **Operator / Fundacja:**

- ✓ zleca opracowanie treści metodycznych i dydaktycznych,
- ✓ koordynuje projekt,
- ✓ poszukuje możliwości sfinansowania kosztów zakwaterowania i wyżywienia, ew. udziela grantów na ten cel.

Wstępny harmonogram realizacji fazy pilotażowej:

styczeń / luty 2013	wyłonienie koordynatora programu oraz opracowanie szczegółowego harmonogramu i preliminarza finansowego fazy pilotażowej
luty / marzec 2013	przygotowanie założeń metodycznych i dydaktycznych, wybór Parków Narodowych lub Krajobrazowych
marzec / kwiecień 2013	rekrutacja szkół do fazy pilotażowej, podpisanie umów z gminami, ew. wybór operatora/operatorów
marzec / kwiecień 2013	przygotowanie i druk materiałów dydaktycznych
kwiecień 2013	szkolenie dla pracowników parków (prowadzących zajęcia), nauczycieli i operatorów
maj / czerwiec 2013	realizacja programu w poszczególnych parkach, zajęcia w ramach II etapu
maj / lipiec 2013	bieżący monitoring i ewaluacja programu
lipiec 2013	podsumowanie, wnioski końcowe, przygotowanie założeń fazy właściwej